

Eerbetoon aan Adriaen Willaert op Festival Oude Muziek in Utrecht

EX-RUMBEKENAAR XAVIER VANDAMME GETUIGT OVER DEZE SOMS VERGETEN ROESELARE TROTS

RUMBEKE/ROESELARE ◊ Eind augustus start het jaarlijkse Festival Oude Muziek in Utrecht. Dit keer zet de organisatie Venetië en in het bijzonder onze 16de-eeuwse Rumbeekse renaissancecomponist Adriaen Willaert in de kijker. Xavier Vandamme (uitgeweken Roeselarenaar) is directeur van het Festival Oude Muziek Utrecht. Hij getuigt tijdens een flitsbezoekje in onze stad vol superlatieven over deze – soms vergeten - Roeselaarse trots. “Fantastisch toch dat een manneke geboren in Rumbeke het zover heeft geschopt!”, getuigt Xavier.

DOOR BENEDIKTE CROMBEZ

De Roeselaarse muziekacademie draagt zijn naam, net als een straat in het centrum van de stad. Vraag mensen – jong of oud - echter wie Adriaen Willaert is en ze zullen het antwoord heel vaak schuldig blijven. Hoogtijd voor eerherstel dus en die mening is ook de naar Utrecht uitgeweken Xavier Vandamme toebedeeld. Deze 44-jarige ex-presentator bij Klara en ex-muziekdirecteur bij BOZAR in Brussel is sinds 2009 directeur van het Festival Oude Muziek. De organisatie heeft als doel te onderzoeken hoe oude muziek (uit de renaissance, middeleeuwen of barok) zou hebben

geklonken. Het Festival Oude Muziek is hét grootste oude muziekfestival ter wereld.

INTENSE WEEK

“Tien dagen lang 250 concerten, het wordt een bijzonder intense week. Een concentratie van mensen die van overal naar ons toe komen om oude muziek te spelen. Het geeft telkens een bijzondere energie. Het leuke aan deze festivalformule (anders dan bijvoorbeeld éénmalige concerten zoals in het Concertgebouw of De Spil) is dat het heel geconcentreerd is. Iedereen loopt er ook rond met een brede glimlach op het gezicht”, lacht Xavier. Elk jaar kiest de organisatie een

Tijdens een blitzbezoekje in Roeselare maakt Xavier Vandamme graag tijd voor het aankondigen van het Festival Oude Muziek in Utrecht, met speciale aandacht voor zijn 16e-eeuwse buurjongen, Adriaen Willaert.

(Foto JCR)

ander thema en dit jaar focust de organisatie op Venetië. “Dé wereldhoofdstad van de muziek”, gaat Xavier enthousiast verder. “Venetië is een soort zestiende eeuw Silicon Valley: hier zijn de boekdrukkunst en de muziekdrukkunst ontwikkeld, en dat heeft de wereld veranderd. Op muzieklvlak is hier de zogeheten Venetiaanse school ontstaan. Adriaen Willaert geldt als de va-

der van deze muzikale stroming, een groep renaissancecomponisten die in de periode van circa 1550 tot 1610 in Venetië actief waren.”

“Willaert werd er benoemd tot kapelmeester in de beroemde San-Marcobasiliek, zowat dé belangrijkste muziekjob in die wereld. Hij werd binnengehaald door de rijke Venetiaanse handelaren die alleen de beste wilden, vergelijk-

het met een transfer van een topvoetballer. Adriaen Willaert verwezenlijkte daar op zijn beurt een belangrijke uitvinding in de muziekgeschiedenis, met name de dubbelkorigheid, een soort stereo-effect met koren of met instrumenten.”

POSTUUM HERSTEL

Adriaen Willaert krijgt nu in Utrecht postuum eerherstel en dat is uiteraard iets waar Xavier, als rasechte Rumbekeenaar, apertrots op is. “Het is uiteraard ook voor mij iets persoonlijks. We zijn beiden afkomstig uit Rumbeke. Ik was een tijd geleden op werkbezoek in Venetië en bij het binnentreden in die fantastische San Marcobasiliek kwam het op eens bij me binnen, als een bliksemflits. Ik dacht: die Willaert is er toch maar in geslaagd om vanuit een gat als Rumbeke in Venetië te komen bovendrijven.”

“Hij deed dat trouwens in tijden waar het helemaal nog niet zo evident was om te reizen, en binnen de muziekbusiness was de concurrentie enorm. Adriaen was mijn 16de-eeuwse buurjongen als het ware. Hij heeft in onze Rumbeekse kerk gewandeld, in de Sint-Michielskerk en hij heeft ook het kasteel van Rumbeke voor de grote verbouwing nog gezien. Ja, misschien is hij ‘gene sant in eigen land’ zoals ze zeggen, maar dat proberen we in Utrecht nu ruimschoots te goed te maken.”

BIO

Xavier Vandamme

PRIVÉ

Xavier Vandamme werd geboren in Roeselare op 22 juni 1972 als zoon van Roland en Madeleine Vandamme – Bommeréz. Met Martine en Kathy heeft hij nog twee zussen. Hij groeide op in Rumbeke. Hij is getrouwd met Lidewij van der Voort en heeft twee kinderen, Lucas (4) en Maarten (2).

OPLEIDING

Xavier liep school in het Klein Seminarie waar hij Latijn-Grieks volgde. Hierna trok hij naar de KU-Leuven en studeerde Taal- en letterkunde en filosofie.

LOOPBAAN

Xavier werkte in het verleden als radiopresentator voor Klara, programmator bij BOZAR en journalist bij De Standaard. Sinds 2009 is hij als directeur verbonden aan de Organisatie Oude Muziek in Utrecht, waar hij ook woont.

Ook Tore Denys zingt in Utrecht

ROESELARE ◊ Een andere stadsgenoot die mag aantreden op het Festival Oude Muziek in Utrecht is ex-Roeselarenaar Tore Denys. Hij zingt er een programma dat helemaal is gewijd aan Adriaen Willaert.

Tore Denys werd geboren op 30 januari 1973 in Roeselare als zoon van wijlen Christine Vanzielegheem en Fernand Denys. Hij is de broer van Jürgen en Björn. Tore liep school in VMS Roeselare waar hij informatica volgde. Hierna trok hij naar het Conservatorium van Gent en Antwerpen waar hij een master trompet behaalde. Samen met Ursula Langmayr en dochter Emma (16) woont hij in Wenen. Hij werkt als zelfstandig zanger.

Wat is jouw aandeel op het Festival Oude Muziek?

Tore Denys: “Met de ook door mezelf opgerichte vocale groep Cinqcento (een groep van zes zangers, opgericht tien jaar geleden in Wenen) zingen we een programma dat helemaal in het teken staat van Adriaen Willaert. Een paar jaar geleden maakte ik een

cd-programma rond Willaert voor het Engelse label Hyperion, het label waarvoor we elk jaar één cd produceren. Normaal nemen we altijd programma’s op rond Vlaamse componisten die aan het Weense hof gewerkt hebben, maar als Roeselarenaar vond ik het spannend om eens een ‘Seitensprung’ te maken en nog niet-uitgevoerde muziek van Adriaen Willaert te onderzoeken en aan het publiek voor te stellen. Bij mijn zoektocht kwam ik op een manuscript in het Vaticaan dat een nog nooit uitgevoerde zestemmige mis van Willaert bevatte. Hier maakte ik een eigen editie van en die namen we ook op. Het is die mis die we opvoeren in Utrecht.

Wat vind je ervan dat je 16e-eeuwse stadsgenoot Adriaen Willaert in Utrecht in de kij-

Tore Denys. (GF)

ker wordt gezet?

“Natuurlijk vind ik dat fantastisch. Op Willaert kun je trots zijn. Ik was een paar weken geleden in Vancouver. Canadese collega-zangers vroegen waar ik juist vandaan kwam in België. Toen ik Roeselare zei wist blijkbaar niemand waar dat was. Toen ik zei ‘geboortestad van Adriaen Willaert’ wist iedereen direct over wie ik het had. Dat vind ik altijd kras.

Iedere muzikant kent hem.”

In het najaar van 2017 komt er een standbeeld van Adriaen Willaert op het Sint-Michielsplein. Wat vind je van deze postume erkenning?

“Ik vind dat heel mooi dat dit eindelijk gebeurt. Een standbeeld voor het ‘monument’ Willaert. Veel te laat eigenlijk. Hij is tot op vandaag nog heel bekend, wordt nog steeds vaak uitgevoerd op alle grote podia van de wereld. Hij is lang miskend bij ons in Roeselare, zeer ten onrechte. Het is een Roeselarenaar waar we echt met recht ongelofelijk trots op kunnen en zouden moeten zijn.”

Welke band/link heb je nog met Roeselare? Kom je er nog vaak?

Ik kom een paar keer per jaar naar Roeselare, meestal maak ik een ‘afsteker’ naar de Blekerijstraat als ik in de buurt zing (Antwerpen, Gent).

Info over Tore Denys: www.ensemblecinqcento.com